

Nr. 30 Barazani c.s./Het Parool c.s

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam 7 augustus 2008

Vonnis in kort geding in de zaak van

1. Asaf Barazani, wonende te Amsterdam,
 2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Barazani Groep BV, gevestigd te Amsterdam,
 3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Barazani Real Estate I BV, gevestigd te Amsterdam,
 4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Barazani Real Estate II BV, gevestigd te Amsterdam,
- eisers bij dagvaarding van 2 juli 2008, procureur mr. M.T.M. Koedooder,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Het Parool BV, gevestigd te Amsterdam,
2. Bart Middelburg, zonder bekende woon- of verblijfplaats, gedaagden, procureur mr. J.P. van den Brink.

1. De procedure

Ter terechtzitting van 10 juli 2008 hebben eisers, verder gezamenlijk ook te noemen Barazani c.s., gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Gedaagden, verder gezamenlijk ook Het Parool c.s., hebben verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen.

2. De feiten

2.1. Eiser sub 1, verder Barazani, is in een Nederland wonende, uit Israël afkomstige, handelaar in vastgoed. Barazani heeft de Nederlandse nationaliteit. Eiseressen sub 2 tot en met 4 zijn bedrijven van Barazani. Vanaf begin 1990 heeft Barazani via zijn ondernemingen onroerende zaken gekocht op en rondom het Damrak te Amsterdam. Barazani heeft 9 broers. Leden van zijn familie werken voor zijn bedrijven. Aanvankelijk waren dit ongeveer 100 personen, thans zijn het er naar zeggen van Barazani 31.

2.2. Gedaagde sub 1 is uitgeefster van het dagblad Het Parool. Gedaagde sub 2, verder Middelburg, is onderzoeksjournalist en schrijft in dat kader regelmatig artikelen over criminaliteit in Amsterdam.

2.3. In een artikel in NRC Handelsblad van 6 januari 2001 is een verkoper van een souvenirwinkel aan het Damrak geciteerd. Hij zegt over Barazani: 'Het is Israelische maffia, dat weet iedereen.'

2.4. In het kader van een gerechtelijk vooronderzoek naar (witwaspraktijken van) vier familieleden van Barazani (het zogenaamde onderzoek Nero) zijn de nationale recherche en de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) op 28 november 2004 binnen getreden in het pand waarin eiseres sub 2 is gevestigd. Daarnaast zijn invallen gedaan op een aantal adressen op het Damrak, waaronder panden van eiseres sub 2.

2.5. Op 29 november 2004 is, naar aanleiding van de onder 2.4 genoemde invallen, een artikel in Het Parool verschenen, van de hand van Middelburg, met de kop 'Actie tegen maffia Israël' en als subkopje: 'Witwassen, mogelijk van drugsgeld, in hotels op het Damrak; "antisemitisme" zegt betrokkene.'

In Het Parool van 2 december 2004 heeft Middelburg wederom aandacht aan de invallen besteed, nu onder de kop: 'Nog vragen aan Israëlische maffia?', wat blijkens het artikel een citaat is afkomstig van Barazani.

In een artikel van 3 december 2004 staat vervolgens:

Barazani, van wie drie familieleden zijn gearresteerd, zegt dat uit eerder onderzoek is gebleken dat van contact met criminele witwassers geen sprake is. Hij heeft in het verleden 'gewoon veel mazzel' gehad bij de aankoop van panden. 'Ik heb de laatste tien jaar al vijf keer de Fiod op m'n dak gehad, aldus Barazani.

foto's van een gezellig familiefereel. Op grond van eerdere uitspraken was voorspelbaar dat de familie zou winnen, maar een schadevergoeding toegewezen zou krijgen die lager is dan de kosten van de eigen advocaat – en die Bos naar eigen zeggen heeft geschonken aan een goed doel. Kennelijk wilde Bos een signaal afgeven: laat mijn gezin met rust.

Voor de entertainmentbladen is deze uitspraak een *wake-up call* en wellicht zorgelijk precedent. Als dit artikel over de familie Bos onrechtmatig was, dan is een behoorlijk gedeelte van het fotomateriaal van deze bladen onrechtmatig. Immers, veel pagina's van de entertainmentbladen zijn gevuld met fotoreportages over bekende mensen, waarvan de tekst noch de begeleidende foto's over het algemeen een evidente bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat. De redacties wisten al dat schadelijke reportages onrechtmatig kunnen zijn, vooral als zij niet bewezen en/of niet gerechtvaardigd kunnen worden. Maar als de entertainmentbladen zelfs positieve en onschuldige reportages alleen mogen afdrukken met toestemming van de betrokkenen, zou dat een vrij radicale wijziging in de redactionele formule en werkwijze vergen.

Een dergelijke gang van zaken lijkt op dit moment niet erg waarschijnlijk. De meeste (semi-)bekende persoonlijkheden die in de entertainmentbladen aan bod komen, zullen daartegen geen juridische procedure voeren, tenzij zij een dringende behoefte hebben aan de rectificatie van iets pijnlijks of schadelijks. Sommige celebrities hebben meer behoefte aan aandacht in entertainmentbladen dan anderen, maar met de schadevergoedingen die rechters nu plegen toe te kennen kost een gewonnen procedure nog altijd aanzienlijk meer dan hij oplevert.

Zoals het er nu dus naar uitziet, hoeven we ons geen zorgen te maken. Op de enkeling na die eens in de zoveel tijd (succesvol) ten strijde trekt, kunnen we gewoon blijven genieten (uitsluitend bij de kap- per uiteraard) van de vele onschuldige plaatjes van fijne en gezellige familiefereelen van onze bekende Nederlanders.

En op 27 december 2004 verscheen in diezelfde krant een artikel van Middelburg met de kop: ‘Witwassen? Wij werken gewoon hard’ en als subkop:

In april werd een Israëlische ex-minister op Schiphol gepakt met 25.000 xtc-pillen. Eind november volgden invallen bij hotels en restaurants van de Israëlische families Barazani en Barzilai op het Damrak wegens witwasserie. Geen toeval, zeggen ze.

Dit laatste artikel bevat onder meer de volgende zin: ‘Op het stadhuis wordt al jaren gesproken van de “shoarma-maffia” dan wel de “kosjere maffia”.’

2.6. Op 27 mei 2006 is in Het Parool weer aandacht besteed aan het Nero onderzoek, in een artikel van de hand van Hanneloes Pen en Frans Bosman. De vetgedrukte introductie van het artikel luidt als volgt:

De Israëlische families Barazani en Barzilai bezitten naar eigen zeggen de helft van de panden aan het Damrak. Het Van Traa-team en de Fiod zijn bezig met een onderzoek. De buurt spreekt van ‘Israëlische maffia’. Lior Barazani noemt dat schandelijk.

2.7. Bij brief van 8 januari 2008 heeft de officier van justitie aan de raadsman van Barazani meegedeeld dat ‘A. (Asaf) Barazani’ geen verdachte is in het onderzoek Nero. Ter toelichting staat het volgende in de brief:

Aangezien de zaak Nero meerdere verdachten (en een zeer omvangrijk dossier) betreft en door diverse familieleden (cq verdachten) door elkaar gebruik wordt gemaakt van de naam/namen Barzilai en Barazani, was het noodzakelijk om een en ander door te spreken met de betreffende zaaksrechercheur.

2.8. Op 1 maart 2008 schreef Middelburg (onder meer) in Het Parool, onder de kop ‘dat waren de Wallen, nu nog het Damrak’: ‘Veel panden op het Damrak, dat geldt als de rode loper van de stad, zijn in bezit van de families Barazani en Barzilai, ook wel aangeduid als de “Israëlische maffia”.’

2.9. Barazani c.s. heeft een brief in het geding gebracht, gedateerd 24 april 2008, van zijn raadvrouw aan Het Parool c.s., waarbij zij Het Parool c.s. verzoekt Barazani niet langer te betitelen als ‘Israëlische maffia’ of anderszins in een crimineel daglicht te plaatsen, aangezien daarvoor geen feitelijke basis aanwezig is. Tevens is Het Parool c.s. in deze brief aansprakelijk gesteld voor door Barazani c.s. geleden en nog te lijden schade.

2.10. In een artikel in De Volkskrant van 22 mei 2008 staat onder meer:

Horeca-exploitant Barazani kan zijn vergunningen kwijtraken. In het kader van de wet Bibob dreigt de gemeente zijn papieren in te trekken. [...] Zelf zegt hij: ‘Ik weet van niks.’ Een woordvoester van het stadsbestuur bevestigde woensdag dat burgemeester Cohen het voornemen heeft in het kader van de Wet Bibob de vergunningen van de van oorsprong Israëlische ondernemer in te trekken. [...] In maart dit jaar verklaarde Barazani [...] glansrijk de Bibob-procedure te hebben doorstaan. ‘Al mijn vergunningen zijn verlengd’, zei hij toen tegen de Volkskrant. Nog steeds handhaaft hij deze lezing, ondanks de bevestiging van het tegendeel door het stadhuis. [...] Barazani en leden van zijn uitgebreide familie werden onder meer verdacht van witwassen en het leiden van een criminele organisatie.

2.11. In het Parool van 23 mei 2008 verschenen artikelen van Middelburg met als kop: “‘Koojsjere maffia’ ligt onder vuur” en ‘Ook Damrak schoongeveegd’.

Hierin staat onder meer:

[...] eind april kregen de families Barazani en Barzilai een brief van burgemeester Job Cohen met de mededeling dat de gemeente de exploitatievergunningen van beide families wil intrekken op grond van de wet Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar bestuur, kortweg Bibob. Ook de gemeente is er kennelijk van overtuigd dat er iets grondig mis zit met wat wel de ‘koojsjere maffia’ wordt genoemd. De Barazani’s en de Barzilais (eigenlijk één familie, zij hanteren alleen twee verschillende familieachternamen) domineren het Damrak, de entree van de stad, al sinds begin jaren negentig. [...] Daarnaast onderzocht justitie de verdenking dat ‘de Damrakmaffia’ op grote schaal fraudeerde met salarissen en met de fiscus. [...] De beweerde kopstukken Asaf Barazani en Admon Barzilai werden opmerkelijk genoeg niet opgepakt. [...] Asaf Barazani was aanvankelijk ook verdachte, maar hij heeft inmiddels een kennisgeving-van-niet-verdere-vervolgging gehad. [...] De Barazani’s en Barzilais (ook wel bekend als de ‘koojsjere maffia’ of de

‘Damrakmaffia’ hebben tot half juni de tijd om bezwaar te maken. [...] Aan het hoofd van de familie staan Asaf Barazani (eigenaar van een stuk of tien panden op het Damrak) en zijn broer Admon Barzilai, die zich vooral met de exploitatie zou bezighouden.

2.12. Op de website www.Stormfront.nl is één van de artikelen uit Het Parool van 23 mei 2008 geplaatst, met onder meer als commentaar:

[...] Had je vroeger geen steden dan zwalkte de Joden wel rond van dorp naar dorp om hun rente te innen en mensen financieel aan de ketting te leggen met slinkse streken. Ook dit moet iemand met een gedeugde kennis niet verontwaardigen overigens, de Joden zijn een parasietenvolk dat onmogelijk kan overleven op het platteland zonder extreme toevoer (lees: Israël) van subsidies en andere overlevingspakketten. [...] Wel opmerkelijk dat ze die neusjes eens aanpakken. Die weten normaal gesproken de wet wel te omzeilen d.m.v. hun mede-Hebreeuwse vriendjes en Zionistenknechten.

2.13. Op Quotenet, de website van het tijdschrift Quote, is een interview geplaatst met Barazani, van 27 mei 2008, waarin hij de beschuldigingen in het kader van de Wet Bibob met klem van de hand wijzen. Ook is in dit artikel een woordvoerder van de gemeente Amsterdam om commentaar gevraagd. Daarover is onder meer het volgende vermeld: ‘Barazani heeft nog een aantal weken om zijn onschuld te bewijzen. Vooralsnog is hij verdachte. Waarvan, dat kan de woordvoerder niet zeggen.’ In een vervolgpublishatie op Quotenet, van 13 juni 2008, staat onder meer: ‘Barazani’s dossier, in handen van Quote, werpt een licht op de redenen van het bureau op ondernemers geen vergunning meer te verlenen. Echter, de Barazani’s zijn geen familie Doorsnee: poging tot chantage, openlijke geweldpleging en mishandeling – dat liegt er niet om. Barazani, zijn broer en zijn neef zijn een aantal keer bestraft voor deze feiten, waarna de zaak werd gesloten.’

2.14. Bij brief van 29 mei 2008 heeft de raadvrouw van Barazani Het Parool c.s. gesommeerd om zich voortaan te onthouden van onrechtmatige uitlatingen jegens Barazani c.s. en rectificaties te plaatsen in de krant en op de website van Het Parool. En kopie van de brief van 24 april 2008 (aangehaald onder 2.10) is bijgesloten.

2.15. Bij brief van 5 juni 2008 heeft Het Parool c.s. betwist onrechtmatig te hebben gehandeld en meegedeeld niet aan de sommaties te zullen voldoen.

2.16. Volgens de Van Dale, groot woordenboek der Nederlandse taal, 14e editie, luidt de betekenis van het begrip ‘maffia’:

1. naam van een geheel van geheime misdadige organisaties, oorspr. op Sicilië, en van daaruit over Italië en elders verspreid
1. de Italiaanse, Russische, Turkse maffia
- ook als tweede lid in samenst. als de volgende, waarin het eerste lid het terrein noemt waarop de organisatie actief is
- bouwmaffia, cocaïnemaffia, drankmaffia, drugsmaffia, heroïnemaffia, taxi-maffia, vleesmaffia, wapenmaffia
2. (figuurlijk, ongunstig) groep personen die gemeenschappelijke belangen hebben en naar buiten toe als een gesloten geheel optreden
2. de medische maffia
- ook als tweede lid in samenst. als de volgende, waarin het eerste lid het terrein noemt waarop de organisatie actief is
- adoptiemaffia, bouwmaffia, gezondheidsmaffia, hormonenmaffia, kunstmaffia, milieumaffia, seksmaffia, welzijnsmaffia.

Op het internet, in Wikipedia, wordt maffia als volgt gedefinieerd:

Maffia is de naam van een geheel van geheime criminele organisaties, georganiseerd in afdelingen. [...] De term wordt tegenwoordig ook gebruikt voor georganiseerde misdaad in het algemeen.

3. Het geschil

3.1. Barazani c.s. vordert – samengevat – :

- I. dat Het Parool c.s. zal worden bevolen om ieder gebruik van de aanduiding ‘Israëlische Maffia’, ‘Damrakmaffia’ of ‘Koojsjere maffia’ in berichtgeving over Barazani en de Barazani Groep BV, en in berichtgeving over ‘Barazani’s’ in het algemeen, zonder daarbij onderscheid te maken naar de individuele leden van de familie, te staken en gestaakt te houden, alsmede zich te onthouden van enige andere daarmee vergelijkbare aanduiding waarbij Barazani c.s. individueel of gezamenlijk, dan wel ‘Barazani’s’ worden afgeschilderd als zijnde (lid van) een criminele organisatie;
- II. Het Parool c.s. te gebieden een rectificatie te plaatsen op de voor-

pagina van de krant en op haar website, zoals nader omschreven in het petitum van de dagvaarding onder II;

III. Het Parool c.s. te gebieden om de verdere openbaarmaking van de gewraakte artikelen via internet of een ander medium te staken en gestaakt te houden;

IV. Het Parool c.s. te veroordelen tot betaling van een (voorschot op) schadevergoeding van € 15.000,-;

V. te bepalen dat Het Parool c.s. een dwangsom verbeurt, als zij zich niet houdt aan de geboden onder I. tot en met IV en Het Parool c.s. te veroordelen in de kosten van deze procedure.

3.2. Ter toelichting op zijn vordering heeft Barazani c.s., samengevat, het volgende gesteld. Het Parool c.s. duidt Barazani c.s. in haar publicaties al jarenlang stelselmatig aan als 'Israëliische maffia', 'Koojsere maffia', of 'Damrakmaffia'. Daarmee wordt Barazani c.s. in verband gebracht met criminele activiteiten, terwijl daar geen aanleiding voor is. Voor zover Het Parool c.s. citeert, is sprake van oncontroleerbare bronnen en neemt zij daar onvoldoende afstand van.

De beschuldigingen van Het Parool c.s. zijn onjuist en onrechtmatig. Ze hebben geen enkele feitelijke basis. Een verbod om nogmaals deze uitingen te doen en een rectificatie zijn daarom op zijn plaats. Het publiek zal de publicaties in Het Parool voor juist aannemen, nu Middelburg een onderzoeksjournalist is en de artikelen informerend van aard zijn. Het Parool heeft een aanzienlijke oplage, en de in haar artikelen opgenomen kwalificaties over Barazani c.s. worden overgenomen in andere media. Daarnaast leiden ze tot antisemitische teksten op Internet.

Na de inval in zijn bedrijfspand in Amstelveen heeft Barazani c.s. de in beslag genomen gegevens weer terug gekregen. Thans is hij niet als verdachte aangemerkt en lopen er geen strafrechtelijke onderzoeken tegen hem, zoals blijkt uit de brief van de Officier van Justitie, die ook bij Het Parool c.s. bekend is. Desondanks gaat Het Parool c.s. maar door met het geven van voornoemde kwalificaties aan Barazani c.s., onlangs nog in mei 2008. Barazani c.s. wordt daardoor ten onrechte blootgesteld aan allerlei lichtvaardige en onjuiste verdachtmakingen, waardoor zijn eer en goede naam zijn aangetast. Banken en andere bedrijven willen inmiddels geen zaken meer met hem doen. Hij lijdt daardoor grote schade. Barazani c.s. heeft bij zijn vorderingen een spoedeisend belang.

3.3. Het Parool c.s. voert verweer, waarop hierna, voor zover van belang, nader zal worden ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Anders dan Het Parool c.s. heeft betoogd heeft Barazani c.s. een spoedeisend belang bij zijn vorderingen. De vraag naar het spoedeisend belang dient immers te worden beoordeeld naar de toestand ten tijde van het vonnis. De enkele omstandigheid dat Barazani c.s. niet eerder een procedure aanhangig heeft gemaakt, brengt niet mee dat hij geen spoedeisend belang meer heeft bij de gevraagde voorziening. Dat de impact van de publicaties grotendeels zou zijn uitgewerkt is niet aannemelijk, nu de laatste publicatie waarin de term 'Israëliische maffia' is gebezigd dateert van 23 mei 2008. Ook eiseressen sub 2 tot en met 4 hebben in beginsel belang bij de vorderingen tot rectificatie en schadevergoeding, aangezien zij schade zouden kunnen leiden door de publicaties over Barazani c.s., daargelaten de vraag of zij als rechtspersonen zelf in hun eer en goede naam aangetast (kunnen) zijn.

4.2. Toewijzing van de vordering tot rectificatie zou een beperking inhouden van het in artikel 10 lid 1 EVRM (Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de individuele vrijheden) neergelegde grondrecht van Het Parool c.s. op vrijheid van meningsuiting. Dit recht kan slechts worden beperkt, indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving, bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Van een beperking die bij de wet is voorzien, is sprake wanneer de uitlatingen van Het Parool c.s. onrechtmatig zijn in de zin van artikel 6:162 BW. Voor het antwoord op de vraag of dit het geval is, moeten de wederzijdse belangen worden afgewogen. Het belang van Barazani c.s. is dat hij niet mag worden blootgesteld aan lichtvaardige verdachtmakingen. Het belang van Het Parool c.s. is dat zij zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend of waarschuwend moet kunnen uitlaten over misstanden die de samenleving raken. Welke van deze belangen de doorslag behoort te geven, hangt af van alle terzake dienende omstandigheden van het geval. De mate waarin de beschuldiging steun vindt in het beschikbare feitenmateriaal, is één van die omstandigheden.

4.3. Voorop gesteld wordt dat de term 'maffia' door Het Parool in zijn algemeenheid wordt gebruikt om de gehele familie Barazani aan te duiden en zich niet speciaal richt tegen Barazani c.s. Niet in geschil is dat de aanduiding 'maffia' betrokkenen in een ongunstig daglicht stelt. Bedacht moet daarbij echter worden dat het woord 'maffia' in het dagelijkse spraakgebruik steeds vaker wordt gebruikt als een figuurlijke ongunstige aanduiding van een (min of meer besloten) groep mensen die zich bezig houdt met onduidelijke, bedenkelijke, praktijken, zoals bijvoorbeeld het geval is bij de termen 'bouwmaffia', 'subsidiemaffia' en 'hormonenmaffia'. De in de Van Dale omschreven betekenis zoals vermeld onder 2 (zie 2.16) sluit daarbij aan. Aan het woord 'maffia' behoeft dus niet, zoals Het Parool c.s. terecht heeft aangevoerd, alleen de oorspronkelijke niet figuurlijke betekenis te worden toegekend, zoals in de combinatie 'Siciliaanse maffia' die direct associaties met moord en doodslag oproept.

4.4. Vast staat dat de groep Barazani, waartoe ook Barazani c.s. behoort, in het verleden betrokken is geweest bij onrechtmatigheden, en/of door het Openbaar Ministerie verdacht werd van het plegen van strafbare feiten. In het kader van het grootscheepse Nero-onderzoek zijn immers de panden van Barazani c.s. doorzocht en zelf heeft hij vermeld al diverse keren de FIOD 'op zijn dak' te hebben gehad (zie 2.5). Ook is sprake van betrokkenheid bij verdenkingen in het kader van de Wet Bibob, zo is onlangs nog bevestigd door een woordvoerder van de gemeente (2.10). De leden van de omvangrijke familie, waarvan Barazani deel uitmaakt, zijn allen werkzaam in dezelfde branche, in het kader waarvan genoemde verdenkingen zich hebben voorgedaan. Onder deze omstandigheden kan voor wat betreft het verleden niet zonder meer worden vastgesteld dat het aanduiden van de groep waartoe Barazani c.s. behoort met de term 'maffia' (in voormelde, eerstgenoemde, figuurlijke betekenis), wegens het ontbreken van enige feitelijke basis onrechtmatig jegens Barazani c.s. is. Dit geldt ook voor de toevoeging 'Israëliische' 'Koojsere' en 'Damrak'. Niet gesteld of gebleken is dat deze toevoegingen zonder enige grond zouden zijn. Dat dubieuze types op de website Stormfront.nl (een deel van) de gebezigde termen aangrijpen voor het spuien van antisemitische teksten, kan Het Parool c.s. niet worden aangerekend, zij het dat deze omstandigheid wellicht in de toekomst tot terughoudendheid bij het gebruik van sommige kwalificaties zou kunnen nopen.

4.5. Voorts is van belang dat de omschrijving 'Israëliische' (Koojsere of Damrak) maffia' vooral is gehanteerd als citaat uit het spraakgebruik en dat (onder anderen) Barazani diverse malen de gelegenheid heeft gekregen om commentaar te geven op de geuite beschuldigingen aan zijn adres en daarvan ook gebruik heeft gemaakt. Ook in dat opzicht kan het hanteren van aangehaalde termen tot dusver niet als onrechtmatig worden gekenschetst.

4.6. Inmiddels heeft het Openbaar Ministerie zwart op wit gezet dat Barazani niet wordt aangemerkt als verdachte in het Nero-onderzoek. Het Parool c.s. heeft aangevoerd deze brief pas als bijlage bij de sommatie van 29 mei 2008 te hebben ontvangen en de eerdere brief daarover (van 24 april 2008) niet te hebben gekregen. Verder heeft Barazani ter zitting verklaard dat noch hij, noch één van zijn familieleden ooit strafrechtelijk is veroordeeld, anders dan in het artikel in *Quote* (2.13) wordt vermeld. Wat de stand van zaken met betrekking tot de Bibob-affaire is en of daarbij ook Barazani c.s. (nog) betrokken is, voorshands niet duidelijk. Onder deze omstandigheden zou voortschrijdend inzicht ertoe kunnen leiden dat het doorgaan met het bezigen van de term 'maffia', met welke toevoeging ook, thans – behoudens nieuwe feiten – ten aanzien van Barazani c.s. niet op zijn plaats zou zijn. Van belang is daarbij dat, zoals Barazani c.s. onweersproken heeft gesteld, Het Parool een dagblad is met een aanzienlijke oplage en dat er van mag worden uitgegaan dat de mededelingen van Middelburg als onderzoeksjournalist serieus worden genomen. Nu Het Parool c.s. ter zitting heeft verklaard niet voornemens te zijn om op korte termijn de term 'maffia' weer te gebruiken in relatie tot Barazani c.s., is een verbod voor de toekomst echter niet gerechtvaardigd, nog daargelaten dat dit slechts bij geheel ongewijzigde omstandigheden aan de orde zou kunnen zijn. Dat Het Parool c.s. Barazani c.s. ook anders dan door het gebruik van de term 'maffia', zou hebben afgeschilderd als zijnde (lid van) een criminele organisatie – zoals uit het petitum en de voorgestelde rectificatietekst zou kunnen worden afgeleid – is verder niet gesteld of gebleken.

4.7. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat, alle omstandigheden in aanmerking genomen, vooralsnog niet kan worden vastgesteld dat er sprake is van onrechtmatig handelen van de zijde van Het Parool c.s. Dit betekent dat de vorderingen van Barazani c.s., inclusief de vordering tot schadevergoeding, zullen worden afgewezen, met veroordeling van Barazani c.s. in de kosten van dit geding.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. Weigert de gevraagde voorziening.

5.2. Veroordeelt Barazani c.s. in de kosten van dit geding, tot heden aan de zijde van Het Parool c.s. begroot op:

- € 254,- aan vastrecht en
- € 816,- aan salaris procureur.

5.3. Verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Noot

Dylan Griffiths

Deze uitspraak is lezenswaardig maar juridisch niet opmerkelijk en zij behoeft dan ook geen toelichting. Ik beperk me ertoe de geïnspireerde lezer te wijzen op enkele vergelijkbare uitspraken.

In hof Amsterdam 24 mei 2007¹ figureerde de term maffia ook: Jort Kelder had Bram Moskowitz ‘maffiamaatje’ genoemd. Het hof vindt deze kwalificatie onrechtmatig, waarbij vooral van belang is dat deze beschuldiging ‘voor een advocaat uiterst schadelijk is’.

De betekenis van het begrip ‘maffia’ volgens *Van Dale* speelt in de over-

wegingen van het hof geen kenbare rol en daarin verschilt zijn arrest van het hierboven weergegeven vonnis.

Van Dale werd wél door rechters gebruikt in twee verschillende zaken waarin de rechtmatigheid moest worden beoordeeld van het kwalificeren van een ander als ‘kwakzalver’.² Ook in allerlei andersoortige zaken is de *Van Dale* een doorslaggevende bron voor rechters die willen weten wat een term in het dagelijks spraakgebruik betekent.³

In de hierboven afgedrukte uitspraak blijkt het gezag van *Van Dale* te meer, nu de voorzieningenrechter aan de in *Van Dale* opgenomen definitie kennelijk meer gewicht toekent dan aan die in *Wikipedia*:

Maffia is de naam van een geheel van geheime criminele organisaties, georganiseerd in afdelingen. [...] De term wordt tegenwoordig ook gebruikt voor georganiseerde misdaad in het algemeen.

Deze definitie wordt door de voorzieningenrechter in haar weergave van de feiten wél aangehaald – in rechtsoverweging 2.16, samen met de in *Van Dale* opgenomen definitie – maar komt in het vervolg van de uitspraak niet terug. Als de voorzieningenrechter van de *Wikipedia*-definitie was uitgegaan had ze vermoedelijk geoordeeld dat de familie Barazani geen maffia mag worden genoemd. Van strafrechtelijke veroordeling van één of meer familieleden is immers nooit sprake geweest. *Het Parool* wordt ‘gered’ door het feit dat *Van Dale*, naast de betekenis als opgenomen *Wikipedia*, een figuurlijke betekenis van het begrip maffia vermeldt, waarin het begrip misdaad niet voorkomt:

(figuurlijk, ongunstig) groep personen die gemeenschappelijke belangen hebben en naar buiten toe als een gesloten geheel optreden.

¹ *Mediaforum* 2007-6, nr. 21, m.nt. A. J. Nieuwenhuis; zie ook V.zr. Rb. Amsterdam 15 februari 2007, *Mediaforum* 2007-3, nr. 11.

² Zie Hof Amsterdam 19 oktober 2000, LjN AA7654 en Hof Amsterdam 31 mei 2007, *Mediaforum* 2007-9, nr. 32, m.nt. D. Griffiths.

³ Zie bijvoorbeeld: Rb. Zutphen 17 oktober 1986, NJ 1987, 431 (over het begrip

‘safe’); HR 20 februari 1998, NJ 1998, 740 (over het begrip ‘gebouw’); Rb. Groningen 23 november 2000, LjN AA8434 (over het begrip ‘slachtofferhulp’); Rb. Almelo 27 januari 2004, LjN AO2977 (over het begrip ‘emmer’); Ktr. Rotterdam 8 maart 2006, LjN AV5261 (over het begrip ‘kantoor’).